ry ground surface at the mound's centre (Fig. 2). The remains of at least three individuals were osteologically identified in it: a 25–40 year old female and two children (3–5 and 2–6 years old). One of the latter could have been buried in a separate burial that was completely destroyed. The burial contained two items: an iron awl and a bronze crossbow brooch (Fig. 3). The excavated barrow is typical of the East Lithuanian barrow culture and dates to the middle of first millennium AD (probably the 5th century).

Andra Simniškytė

Jakšiškio pilkapynas

2007 m. buvo pratęsti ir baigti 2000 m. pradėti Jakšiškio pilkapyno (Anykščių r.) ardomos dalies tyrinėjimai (žr. *ATL 2000 metais*, V., 2002, p. 71–75; *ATL 2001 metais*, V., 2002, p. 94; *ATL 2002 metais*, V., 2005, p. 79–80; *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 95–96; *ATL 2004 metais*, V., 2006, p. 91; *ATL 2005 metais*, V., 2006, p. 101–102; *ATL 2006 metais*, V., 2007, p. 130–131).

2007 m. tyrinėta kvartalinės linijos zonoje, tarp ištirtų pilkapių 11 (2006 m.) ir 5 (2002 m.). Iš viso ištirtas 200 m^2 plotas (keturios 4 m pločio perkasos). Iki tyrinėjimų žemės paviršius šioje vietoje buvo nelygus, tačiau aiškių pilkapių pėdsakų nepastebėta. Kasinėjimų metu paaiškėjo, kad jų čia ir nebuvo.

200 m^2 plote rasti vienas nuo kito per kelis metrus nutolę keturi degintiniai kapai, iš kurių trys buvo vienoje perkasoje. Kapai aptikti 40–50 cm gylyje. Jų įranga skyrėsi tiek tarpusavyje, tiek nuo iki šiol pilkapiuose tyrinėtų palaidojimų.

Kapo (?) 1 buvo belikę menki fragmentai. *Kapas 2*, sprendžiant pagal dirbinių išsidėstymą, buvo įrengtas keliose įžemyje iškastose sekliose duobutėse. Vienoje 35 cm skersmens ir 12 cm gylio duobutėje buvo supilti degėsiai ir degintiniai kauliukai, kurių buvo neįprastai mažai (vos 8 g), o keli radinėliai (2 verpstukai ir mažas susilydžiusio dirbinio fragmentas) buvo sudėti gretimoje maždaug 80–90 cm skersmens ir 24 cm gylio duobutėje, užpildytoje pilku smėliu. *Kape 4* rastas tik žiupsnelis (vos 3 g) degintinių kauliukų. Jie aptikti 1,5x1,1 m dydžio, 50 cm gylio duobėje apvaliu, kiek smailėjančiu dugnu. Duobės apatinėje dalyje smėlis buvo perdegęs. Galima manyti, kad iškasus duobę jos dugnas buvo išklotas mediena, kuri duobėje ir sudegusi. Daugiau jokių radinių šiame kape neaptikta. Lieka neaišku, ar duobėje ir buvo sudegintas individas (osteologiniais duomenimis – vaikas), taip pat ir tai, ar šis objektas neabejotinai gali būti vadinamas kapu.

Vienas įdomiausių savo įranga buvo *kapas 3* (1 pav.). Jis buvo įrengtas 2,8x1,7 m dydžio stačiakampio formos medinėje konstrukcijoje, orientuotoje V–R kryptimi. Jos viduje buvo iškasta 2,2x1 m dydžio ir apie 50 cm gylio duobė užapvalintu dugnu. Degintinių kauliukų (jų surinkta 206 g) rasta visame kapo duobės užpilde. Pradžioje gausiau jų buvo palei kapo duobės P sienelę. 40–50 cm gylyje kauliukų koncentracija tapo tankesnė ir gerokai siauresnė. Daugiausiai jų rasta kapavietės centrinėje dalyje, prie pat dugno. Dalis kauliukų galėjo būti įkasta (?) į įžemį kapo centre. Toks įdubimas duobės dugne vizualiai neišsiskyrė, nes jo nebepasiekė pilkas degėsingas kapo užpildas. Pramaišiui su šviesiu smėliu kauliukai galėjo būti supilti 30 cm skersmens negilioje (10 cm gylio) duobutėje. Pilkame kapo duobės užpilde buvo gausu ne tik degintinių kauliukų, bet ir degėsių, puodų šukių (dviejų indų) ir apdegusių radinių (apyrankės

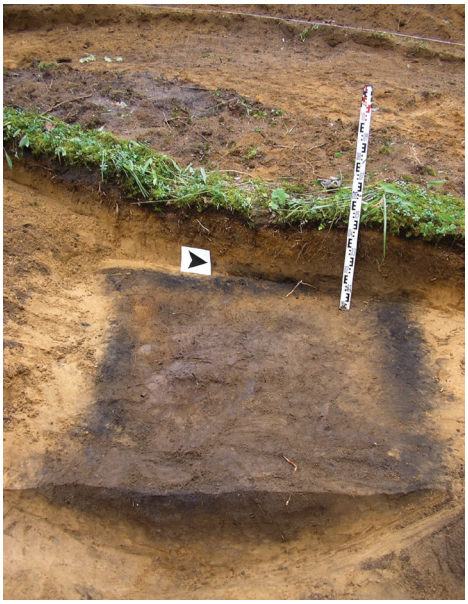

1 pav. Jakšiškio pilkapynas, kapas 3 iš R pusės. A. Simniškytės nuotr.

Fig. 1. Jakšiškis barrow cemetery, burial 3 from the E.

dalis, verpstuko fragmentas, įvijinis žiedelis) bei susilydžiusių jų fragmentų.

Susidaro įspūdis, jog laužavietėje sudeginto mirusiojo (20–40 m. amžiaus moters) palaikai kartu su degėsiais, apdegusiais ir susilydžiusiais dirbiniais moliniame inde buvo pernešti į laidojimo vietą – 2x1 m dydžio ir 50 cm gylio duobę, aplink kurią surėsta medinė stačiakampė konstrukcija. Dalis kauliukų buvo švariai išrinkti ir pramaišiui su smėliu supilti į nedidelį įgilinimą kapo duobės dugne. Tada jie buvo užpilti žemėmis, sumaišytomis su likusiais kaulais, dirbiniais ir degėsiais. Tai atlikus medinė konstrukcija padegta. Tai patvirtina anglingos medienos pėdsakai žemėje ir perdegęs smėlis po jais. Medinė konstrukcija buvo sutvirtinta akmenimis. Keli akmenys rasti ties jos R galo kampais ir Š kraštine. Į R nuo kapo rasta nemažai pavienių akmenų, kurie galėjo būti su juo susiję.

Kapuose aptikti radiniai datuojami maždaug VI/VII–VIII a.

Jakšiškis barrow cemetery

In 2007 the excavations at Jakšiškis barrow cemetery were continued and then ended. Four 4 m wide trenches were excavated. An area of 200 m^2 was investigated between the barrows. Four cremation burials were found, the construction of which differed both among themselves and from the burials excavated so far in the barrow cemetery. Small fragments remained of one burial. In another was found only a small amount of cremated bones. In the third burial the bones were concentrated in a small shallow pit and several small finds had been placed in a small nearby pit (Fig. 1.). Another burial was in a pit, around which had been built a wooden 2.8x1.7 m rectangular construction, which was burnt after the cremated bones and charred finds were placed in the pit. According to the finds that were found the burials date to the 6th–8th centuries.

Andra Simniškytė

Pilkapių vieta Kaniūkų apylinkėse

1898 m. Kaniūkų kaimo (Utenos r.) apylinkėse patvinęs upelio vanduo paplovė dalį pilkapio akmenų vainiko ir žmonių griaučius su įvairiais metaliniais radiniais ir papuošalais. Apie šiuos radinius sužinojo ir nedidelį straipsnelį paskelbė E. Majewskis (žr. E. Majewski, **Bronzy i kości ludzkie z grobu we wsi** Koniuchy, *Swiatowit,* Warszawa, 1901, t. III,